

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Deres ref.:
Kompensasjonsordning kultur
2021

Vår ref.:
21/2909-1 HED
May-Britt Sundal /

Dato:
09.04.2021

Ny kompensasjonsordning for kultursektoren på høring

Fagforbundet er positive til at regjeringen etablerer en kompensasjonsordning for kultursektoren for første halvdel av 2021. Sektoren har vært og er fortsatt hardt rammet av pandemien, med fortsatt forbud mot kulturarrangementer i Oslo og store deler av Viken, og store smittevernbegrensninger på kulturarrangementer i resten av landet. Mange av Fagforbundets medlemmer innen sektoren har vært, og er fortsatt over ett år etter pandemien brøt ut, permitterte grunnet alvorlig inntektssvikt og manglende aktivitet.

Ordningen kommer sent

Kompensasjonsordningen gjelder for perioden 01. januar – 30. juni 2021. Den ble allikevel ikke sendt ut på høring før 23. mars med frist 9. april. Når det vil være mulig å søke er fortsatt uklart, men det er en stor utfordring at ordningen kommer på plass så seint, og langt ut i perioden den skal dekke. Mange aktører i kulturlivet har i utgangspunktet lite penger på bok, og spesielt etter ett år med strenge begrensninger for aktivitet er det lite likviditet. At regjeringen ikke kan være mer i forkant gjør at flere virksomheter for eksempel ser seg nødt til å permittere ansatte fordi de ikke får de nødvendige avklaringene i god nok tid. I tillegg fører manglende tidshorisont til et dårligere og mindre variert tilbud til publikum.

Varighet

Fagforbundet vil understreke behovet for langsiktighet i støtteordningene. Alle kunst- og kulturinstitusjoner er avhengige av å planlegge for lang tid framover og dette er vanskelig med dagens restriksjoner. Selv om situasjonen med henhold til smitte og smittevernregler er uklar, bør garantiene gjøre det mulig å planlegge for resten av 2021, og helst lengre. Fagforbundet oppfordrer til rask avklaring av kompensasjonsordningen, da det tar tid å booke og forberede arrangementer. Videre at sektoren snarest mulig får forutsigbarhet på videreføring av ordningen for andre halvdel av 2021 og for 2022. Krisen for kulturlivet vil vare lenger enn pandemien, og det vil ta tid å bygge opp igjen. Med en forutsetning om at ordningen avsluttes dersom smitteverntiltakene bortfaller er det liten risiko for bevilgende

myndigheter, samtidig som virksomhetene får en planleggingshorisont og et handlingsrom de kan leve med.

Uunngåelige kostnader

Fagforbundet er positive til innstrammingen det legges opp til ved at arrangører som går med overskudd i perioden som kompensasjonsordninga gjelder for ikke vil gi grunnlag for å motta støtte. Begrensningene for hvor mye hver arrangør og hvor mye hvert konsern kan motta mener Fagforbundet er en nødvendig innstramming for å unngå at store internasjonale aktører skor seg på statsstøtten som er ment å berge hele spekteret av aktører i kultursektoren. Erfaringene fra kompensasjonsordningen i 2020 viste at en stor andel av pengene gikk til de aller største aktørene og ikke nødvendigvis traff de som sleit mest. Kombinerer man den nye øvre grensen for kompensasjon med en lønnsstøtteordning vil det forhåpentligvis føre til at færre må permitteres og minske faren for konkurser.

Hva det kan gis kompensasjon for og krav til realistisk planlegging

Arrangementer som blir avlyst grunnet smitte hos ansatte eller artist må også sikres forutsigbar kompensasjon. Fagforbundet registrer det nye kravet til realistisk planlegging og stiller spørsmål ved hvordan Norsk Kulturråd konkret vil vurdere hva som er realistisk antall publikummere sett i lys av smittevernsituasjonen. Som kjent planlegges arrangementer i god tid, mens smitten endrer seg meget raskt, noe også råd og pålegg fra myndighetene gjør.

Arrangører som mottar 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd

Arrangører som mottar 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019, har ikke rett til kompensasjon etter denne forskriften. Fagforbundet har tidligere anerkjent en slik avgrensning forutsatt en løpende vurdering av egne tiltak for de offentlig støttede musikk og scenekunstinstitusjonene. I regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet for 2021 er det ikke foreslått noen ytterligere kompenserende økonomiske tiltak for 2021 som treffer de musikk- og scenekunstinstitusjonene som mottok mer enn 60 prosent av sine inntekter fra offentlige tilskudd i 2019. Dette til tross for at mange av disse institusjonene er rammet av langt mer inngripende smittevernrestriksjoner enn de som var gjeldene da kompensasjonen som ble vedtatt med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble beregnet.

Langtidsplanleggende institusjoner må ha en garanti for at de blir kompensert for tapte inntekter og merkostnader som følge av varierende nasjonale og lokale smittevernrestriksjoner. Dette er helt nødvendig både for den kunstneriske planleggingen og for ansvarlig økonomistyring og god ressursutnyttelse. Fagforbundet anmoder om at kompensasjon for tapte inntekter og merutgifter kommer i rammetilskuddet uten politiske føringer og i tråd med prinsippet om armlengdes avstand mellom politikk og kunst. Institusjonene har selv best forutsetninger for en målrettet bruk av midlene, og må ha frihet til å disponere midlene slik at de både kan bidra til aktivitet og sysselsetting i en gjenåpningsfase, tilby publikum et fullverdig tilbud av høy kvalitet etter krisa, og sikre at det er arbeidsplasser å vende tilbake til.

Kommunale kulturhus

Kulturhus organisert som kommunale enheter med aktiv programmering og egne arrangementer er heller ikke omfattet av den nye kompensasjonsordningen selv om de sliter med akkurat de samme utfordringene som andre kulturhus. Fagforbundet er bekymra for

konsekvensene dette vil ha for det lokale kulturlivet. Forskriften burde tilpasses slik at kommunale kulturhus som selv står som arrangører også har rett til kompensasjon. Fagforbundets oppfatning er at samfunnsoppdraget må være det viktigste kriteriet for å ha rett til kompensasjon, ikke eierformen. Å sikre drift i flest mulig av de etablerte kulturinstitusjonene gir også et stort mangfold av leverandører og samarbeidspartnere muligheten til å overleve.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

May-Britt Sundal
Leder yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst

Mari Røsjø
Foreningsleder Fagforbundet
Teater og Scene